

«___» _____ 2021

ЗАКОН УКРАЇНИ
Про внесення змін до деяких законодавчих актів України
щодо охорони ґрунтів та відтворення їх родючості

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Земельному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 3, ст. 27):

1) у статті 15:

пункт «а» частини першої після слів «здійснення нормативно-правового забезпечення у сфері земельних відносин,» доповнити словами «охорони земель, відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості»;

частину першу доповнити пунктом «г» такого змісту:

«г) формування державної політики у сфері моніторингу ґрунтів;»;

частину першу доповнити пунктом «г¹» такого змісту:

«г¹) здійснення державного нагляду у сфері агрохімічних обстежень;»;

2) у статті 15¹:

пункт «е» частини першої після слів «організація та здійснення державного контролю за використанням та охороною земель,» доповнити словами «відновленням ґрунтів та відтворенням їх родючості»;

3) у статті 23:

частину другу доповнити реченням такого змісту: «Визначення земель сільськогосподарського призначення як непридатних для потреб сільського господарства, у тому числі незаконно виведених із сільськогосподарського

обороту, та/або таких, що потребують відтворення родючості їх ґрунтів, провадиться на підставі даних агрохімічного обстеження.»;

4) у статті 91:

доповнити частину першу пунктом «з» такого змісту:

«з) у разі виявлення псування земель або деградації ґрунтів земельної ділянки, за власний рахунок провести консервацію, рекультивацію або агротехнічні заходи з відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості до стану, придатного для використання за цільовим призначенням з підтвердженням рівнів відтворення даними агрохімічного обстеження;»;

доповнити частину першу пунктом «и» такого змісту:

«и) забезпечити безперешкодний доступ до земельної ділянки у разі здійснення в установленому законом порядку заходів державного контролю за використанням та охороною земель, проведення обов'язкових агрохімічних обстежень;»;

доповнити частину першу пунктом «і» такого змісту:

«і) не розорювати пасовища, сіножаті, крім випадків проведення заходів, передбачених розробленим в установленому порядку робочим проектом землеустрою.»;

5) у статті 96:

доповнити частину першу пунктом «и» такого змісту:

«и) у разі виявлення псування земель або деградації ґрунтів земельної ділянки, за власний рахунок провести консервацію, рекультивацію або агротехнічні заходи з відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості до стану, придатного для використання за цільовим призначенням з підтвердженням рівнів відтворення даними агрохімічного обстеження;»;

доповнити частину першу пунктом «і» такого змісту:

«і) забезпечити безперешкодний доступ до земельної ділянки у разі здійснення в установленому законом порядку заходів державного контролю за використанням та охороною земель, обов'язкових агрохімічних обстежень;»;

доповнити частину першу пунктом «ї» такого змісту:

«ї) не розорювати пасовища, сіножаті, крім випадків проведення заходів, передбачених розробленим в установленому порядку робочим проектом землеустрою.»;

6) у статті 111:

частину п'яту після слів «містобудівній документації,» доповнити словами «робочому проекті землеустрою»;

7) у статті 140:

доповнити частину першу пунктом «є» такого змісту:

«є) безгосподарське використання земель з вини власника земельної ділянки;»;

8) у статті 141:

доповнити частину першу пунктом «з» такого змісту:

«з) псування земель, негативний показник згідно з підсумковою оцінкою якісного стану ґрунту відповідно до встановлених в установленому порядку нормативів;»;

доповнити частину першу пунктом «и» такого змісту:

«и) невжиття заходів з відновлення ґрунтів або відтворення їх родючості;»;

доповнити частину першу пунктом «і» такого змісту:

«і) невиконання умов робочого проекту землеустрою.»;

9) у статті 164:

доповнити частину першу пунктом «е» такого змісту:

«е) забезпечення моніторингу земель та ґрунтів.»;

після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

«3. Відомості про якісні характеристики угідь, заходи щодо охорони земель і ґрунтів (освоєння земель для сільськогосподарських і лісгосподарських потреб; поліпшення сільськогосподарських і лісгосподарських угідь; рекультивация порушених земель, консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель тощо), обмеження у використанні земель, передбачені документацією із землеустрою в галузі охорони земель, вносяться до Державного земельного кадастру відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр.»»;

10) у статті 172:

частину після слів «з власниками земельних ділянок,» доповнити словами «а у випадках виявлення деградації ґрунтів з вини землевласників або землекористувачів, консервація земель здійснюється за рішеннями органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування на підставі приписів, клопотань органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель»;

11) доповнити статтею 200 такого змісту:

«Стаття 200. Ґрунтові обстеження як складова Державного реєстру ґрунтів.

1. Для визначення генетичної будови та властивостей ґрунтів, структури ґрунтового покриву проводиться ґрунтове обстеження, результатом якого є технічний звіт щодо якісної характеристики ґрунтового покриву земельної ділянки.

2. Агрохімічне обстеження ґрунтів – обстеження ґрунтів з видачею агрохімічного паспорта поля, агрохімічного сертифіката земельної ділянки, в яких фіксуються початкові та поточні рівні забезпечення поживними речовинами ґрунтів, рівні їх забруднення токсичними речовинами та радіонуклідами і зазначається підсумкова оцінка якісного стану ґрунту згідно зі встановленими в установленому порядку нормативами.

3. Обов'язкові агрохімічні обстеження – періодичні (систематичні), суцільні агрохімічні обстеження ґрунтів земель (полів), у тому числі такі, що проводяться на виконання загальнонаціональних та регіональних програм, а також агрохімічні обстеження ґрунтів земельних ділянок, що здійснюються в процесі державного контролю за використанням та охороною земель.

4. Результати ґрунтових та агрохімічних обстежень використовуються для наповнення Державного реєстру ґрунтів. Порядок ведення Державного реєстру ґрунтів встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

5. Нормативи оцінки якісного стану ґрунту та перелік обов'язкових заходів з охорони земель, що підлягають вжиттю за результатами їх якісної оцінки, встановлює Кабінет Міністрів України.»;

12) у статті 208:

у частині першій слово «заліснення» замінити на слово «консервації»;

13) у статті 209:

частину другу після слів «проектів землеустрою доповнити словами «(у тому числі проведення обов'язкових агрохімічних обстежень)»;

14) у статті 211:

пункт «в» частини першої після слів «іншими відходами» доповнити словами «деградацію ґрунтів та зниження або втрату їхньої родючості»;

доповнити частину першу пунктом «к» такого змісту:

«к) не проведення консервації деградованих, техногенно забруднених та малопродуктивних земель.»;

15) у статті 212:

частину другу після слів «будівель і споруд,) доповнити словами та знаком «витрати на відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості.»;

2. У Законі України «Про оренду землі» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 46, ст. 280:

у статті 25:

доповнити частину другу новими абзацами такого змісту:

«підвищувати родючість ґрунтів та зберігати інші корисні властивості землі;

у разі виявлення псування земель або деградації ґрунтів земельної ділянки, за власний рахунок провести консервацію, рекультивацію або агротехнічні заходи з відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості до стану, придатного для використання за цільовим призначенням з підтвердженням рівнів відтворення даними агрохімічного обстеження;

забезпечити безперешкодний доступ до земельної ділянки у разі здійснення в установленому законом порядку заходів державного контролю за використанням та охороною земель, обов'язкових агрохімічних обстежень.».

3. У Законі України «Про охорону земель» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 349):

1) у статті 1:

абзац третій частини другої викласти в такій редакції:

«агрохімічне обстеження ґрунтів – обстеження ґрунтів, що передбачає отримання агрохімічного паспорта поля, агрохімічного сертифіката земельної ділянки, що проводиться виконавцями робіт із здійснення ґрунтових та агрохімічних обстежень, в яких фіксуються початкові та поточні рівні забезпечення поживними речовинами ґрунтів, рівні їх забруднення токсичними

речовинами та радіонуклідами і зазначається підсумкова оцінка якісного стану ґрунту згідно зі встановленими в установленому порядку нормативами;»;

абзац восьмий частини другої викласти в такій редакції:

«ґрунтове обстеження – комплекс робіт з визначення класифікаційної назви ґрунтів, їх генетичної будови, структури ґрунтового покриву, складу, властивостей та просторового розташування, результатом якого є технічний звіт з якісної характеристики ґрунтового покриву земельної ділянки;»;

доповнити частину другу новими абзацами такого змісту:

«відновлення ґрунтів – заходи, що спрямовані на відтворення якості порушених ґрунтів і ґрунтового покриву в процесі рекультивації, консервації, ренатуралізації (реабілітації) земельних угідь;

відтворення родючості ґрунтів – відновлення втрачених якостей ґрунтів до стану, що забезпечує одержання сталих врожаїв та якості сільськогосподарської продукції;

землевпорядний регламент – сукупність обов'язкових вимог до використання та охорони земель (земельних ділянок), що встановлюються на підставі документації із землеустрою у межах відповідної зони функціонального призначення території, категорії земель і визначають дозволені види використання, граничні розміри, а також обмеження у використанні земель (земельних ділянок) та заходи з їх охорони;»;

2) у статті 16:

в абзаці четвертому частини першої слова «агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення» замінити словами «агрохімічних обстежень»;

доповнити частину першу новим абзацом такого змісту:

«здійснення державного контролю за відновленням ґрунтів та відтворенням їх родючості;»;

3) у статті 18:

доповнити новими абзацами такого змісту:

«ведення Державного реєстру ґрунтів;

затвердження порядку ведення Державного реєстру ґрунтів;

здійснення сертифікації виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень, утворення Кваліфікаційної комісії, затвердження положення про її

роботу та ведення Державних реєстрів сертифікованих виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень;

здійснення державного нагляду у сфері агрохімічних обстежень;»;

4) у статті 19:

частину першу після слів «Державний контроль за використанням та охороною земель,» доповнити словами «відновленням ґрунтів та відтворенням їх родючості,»;

після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:

«Земельні ділянки та їх ґрунти є об'єктами особливої охорони та окремого державного контролю.»;

у зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою;

у частині четвертій слова «агрохімічну паспортизацію земель сільськогосподарського призначення» замінити словами «та їх агрохімічне обстеження»;

5) у статті 25:

після частини другої доповнити новими частинами такого змісту:

«Відомості про якісні характеристики угідь, земельних ділянок, заходи щодо охорони земель і ґрунтів (освоєння земель для сільськогосподарських і лісогосподарських потреб; поліпшення сільськогосподарських і лісогосподарських угідь; рекультивация порушених земель, консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель тощо), обмеження у використанні земель вносяться до Державного земельного кадастру на підставі документації із землеустрою в галузі охорони земель відповідно до Закону України «Про Державний земельний кадастр».

Відомості про якісні характеристики ґрунтів, у тому числі отримані за результатами агрохімічних обстежень, заходи щодо охорони земель і ґрунтів є інформаційною базою Державного реєстру ґрунтів.»;

у зв'язку з цим частину третю вважати частиною п'ятою;

6) у статті 27:

у частині четвертій слова «паспорта земельної ділянки» замінити словами «обстеження ґрунтів»;

7) у статті 34:

частину четверту викласти в такій редакції:

«Показники оцінки придатності земель для сільськогосподарського виробництва встановлюються на підставі даних агрохімічного обстеження.»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«Показники оцінки придатності земель для сільськогосподарського виробництва встановлюються на підставі даних агрохімічного обстеження.»;

доповнити новою частиною такого змісту:

«Методику проведення агрохімічних обстежень затверджує центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.»;

8) у статті 35:

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«дотримуватись землевпорядного регламенту;»;

у зв'язку з цим абзаци третій, четвертий, п'ятий, шостий, сьомий, восьмий, дев'ятий, десятий, одинадцятий та дванадцятий вважати абзацами шостим, сьомим, восьмим, дев'ятим, десятим, одинадцятим, дванадцятим та тринадцятим відповідно;

доповнити новими абзацами такого змісту:

«не розорювати пасовища, сіножаті, крім випадків проведення заходів, передбачених розробленим в установленому порядку робочим проектом землеустрою;

за свій рахунок приводити земельну ділянку у придатний стан для використання її за цільовим призначенням, у тому числі шляхом відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості, у разі виявлення псування земель або їх деградації;

забезпечувати безперешкодний доступ до земельної ділянки у разі здійснення в установленому законом порядку заходів державного контролю за використанням та охороною земель, обов'язкових агрохімічних обстежень.»;

9) у статті 37:

частину четверту після слів «агрохімічні паспорти» доповнити словами «та сертифікати»;

у частині п'ятій слова «агрохімічної паспортизації земель» замінити словами «агрохімічних обстежень»;

абзац шостий частини п'ятої після слів «родючості ґрунтів» доповнити словами «та оцінкою їх якісного стану»;

частину шосту викласти в такій редакції:

«Порядок проведення ґрунтових та агрохімічних обстежень, Форму технічного звіту щодо якісної характеристики ґрунтового покриву земельної ділянки, Форму агрохімічного паспорта, Форму агрохімічного сертифіката, а також Порядок їх видачі встановлює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.»;

частину сьому після слів «агрохімічного паспорта» доповнити словами «та сертифіката»;

10) доповнити статтю 37¹ такого змісту:

«Стаття 37¹. Замовники і виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень.

Замовниками робіт із здійснення агрохімічних обстежень можуть бути органи державної влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, землевласники і землекористувачі, а також інші юридичні та фізичні особи.

Виконавцями робіт із здійснення агрохімічних обстежень, ґрунтових обстежень (далі – виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень) є суб'єкти господарювання, що мають сертифікат виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень, виданий центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працює за основним місцем роботи ґрунтознавець або еколог, який є відповідальним за якість робіт із здійснення агрохімічних обстежень.

Взаємовідносини замовників і виконавців робіт регулюються законодавством України і договором.

Відповідність робіт із здійснення агрохімічних обстежень положенням нормативно-технічних документів, норм і правил у сфері охорони земель засвідчується підписом ґрунтознавця або еколога, який відповідає за якість робіт, а також печаткою суб'єкта господарювання.»;

11) доповнити статтю 37² такого змісту:

«Стаття 37². Права та обов'язки замовників робіт із здійснення агрохімічних обстежень

Замовники робіт із здійснення агрохімічних обстежень мають право:

а) доручати виконавцям виконання робіт із здійснення агрохімічних обстежень;

б) встановлювати наукові, технічні та інші вимоги до робіт із здійснення агрохімічних обстежень;

в) визначати строк виконання робіт із здійснення агрохімічних обстежень;

г) визначати за погодженням із виконавцем вартість робіт із здійснення агрохімічних обстежень і порядок їх оплати;

д) здійснювати контроль за виконанням робіт у порядку, встановленому законом.

Замовники робіт із здійснення агрохімічних обстежень зобов'язані:

а) виконувати всі умови договору, а в разі невиконання або неналежного виконання нести відповідальність, передбачену договором і законом;

б) надавати вихідну документацію, необхідну для виконання робіт із здійснення агрохімічних обстежень;

в) проводити відповідно до закону на конкурсній основі відбір виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень, що виконується за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів;

г) прийняти виконані роботи та оплатити їх.»;

12) доповнити статтею 37³ такого змісту:

«Стаття 37³. Права та обов'язки виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень

Виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень мають право:

а) виконувати роботи із здійснення агрохімічних обстежень;

б) погоджувати із замовником наукові, технічні та інші вимоги до виконання робіт із здійснення агрохімічних обстежень, строк виконання робіт, їх вартість та порядок оплати;

в) безперешкодного доступу до земельних ділянок, на яких необхідно здійснити агрохімічні обстеження;

г) одержувати від органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб інформацію щодо попередніх ґрунтових обстежень.

Виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень зобов'язані:

а) дотримуватися законодавства України, що регулює земельні відносини, охорону земель, а також норм і правил при здійсненні агрохімічних обстежень;

б) інформувати зацікавлених осіб про здійснення робіт;

в) виконувати всі умови договору;

Виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень несуть відповідно до закону відповідальність за якість проведених робіт і достовірність своїх висновків.

У разі невиконання або неналежного виконання умов договору при здійсненні агрохімічних обстежень, порушення вимог закону, норм і правил при здійсненні агрохімічних обстежень виконавці робіт несуть відповідальність, передбачену договором і законом.

Виконавці робіт із здійснення агрохімічних обстежень не мають права здійснювати агрохімічні обстеження у разі, якщо:

об'єктом обстежень є земельні ділянки, що належать виконавцю робіт або особам, які працюють у його складі;

особи, які працюють у складі виконавця робіт, мають родинні зв'язки із замовником робіт, або у юридичній особі, керівництво якої має родинні зв'язки із замовником;

об'єктом обстежень є земельні ділянки, що належать засновникам або учасникам виконавця робіт;

замовником робіт є засновник або учасник виконавця робіт.

За результатами обстежень (робіт), здійснених з порушенням вимог цієї статті, не може бути виданий агрохімічний паспорт або агрохімічний сертифікат, а у випадку їх видачі вважаються недійсними.»;

13) доповнити статтею 37⁴ такого змісту:

«Стаття 37⁴. Державний нагляд у сфері агрохімічних обстежень

Державний нагляд у сфері агрохімічних обстежень здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, шляхом проведення планових та позапланових перевірок відповідно до підстав, визначених Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Державний нагляд здійснюється за місцем провадження господарської діяльності виконавцем робіт із землеустрою або його відокремленими підрозділами. Заходи державного нагляду можуть здійснюватися у приміщенні органу державного нагляду за згодою виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень.

У разі виявлення порушень вимог до технічного і технологічного забезпечення виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, видає наказ про усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу.

Виконавець робіт із здійснення агрохімічних обстежень повинен повідомити центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, про усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу, у визначені наказом строки.

Встановлення факту невиконання наказу про усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу, є підставою для зупинення виконання робіт із здійснення агрохімічних обстежень за рішенням адміністративного суду, ухваленим за результатами розгляду позову центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин.

Застосовані адміністративним судом заходи реагування за позовом центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, скасовуються адміністративним судом у порядку, встановленому законом.

Під час здійснення заходів державного нагляду виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, перевіряє дотримання виконавцем та його посадовими особами вимог положень законів, інших нормативно-правових актів, норм і правил у сфері охорони земель.

За наявності підстав для анулювання чи зупинення дії сертифіката виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень акт перевірки є обов'язковим для розгляду на засіданні Кваліфікаційної комісії. За результатами розгляду акта Кваліфікаційна комісія направляє подання центральному органу

виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, про анулювання чи зупинення дії сертифіката.

На підставі подання Кваліфікаційної комісії про анулювання чи зупинення дії сертифіката центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, приймає рішення про анулювання чи зупинення дії сертифіката та повідомляє виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень письмово у двотижневий строк після надходження відповідного протоколу засідання Кваліфікаційної комісії.

Рішення про анулювання сертифіката може бути оскаржено до суду.»;

14) доповнити статтею 37⁵ такого змісту:

«Стаття 37⁵. Відповідальність за порушення у сфері агрохімічних обстежень

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері агрохімічних обстежень, несуть відповідальність згідно із законом.

Кваліфікаційна комісія за результатами розгляду письмових звернень заінтересованих осіб, замовників робіт, органів державної влади та місцевого самоврядування робить подання центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, про позбавлення виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень сертифіката (його анулювання) з таких підстав:

встановлення Кваліфікаційною комісією факту порушення виконавцем робіт із здійснення агрохімічних обстежень законодавства, що призвело до порушення прав та/або законних інтересів замовників робіт, юридичних або фізичних осіб, держави, територіальної громади, на підставі розгляду письмових звернень таких осіб, органів державної влади, органів місцевого самоврядування;

рішення суду за фактами неякісного проведення агрохімічних обстежень виконавцем робіт із агрохімічних обстежень;

наявність у керівника або засновника виконавця робіт із агрохімічних обстежень непогашеної судимості за корисливі або службові кримінальні правопорушення;

з'ясування факту неправомірної видачі сертифіката.

На підставі подання Кваліфікаційної комісії про позбавлення виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень сертифіката центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, приймає відповідне рішення та повідомляє його письмово у

двотижневий строк після надходження відповідного протоколу засідання Кваліфікаційної комісії.

Рішення про позбавлення виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень сертифіката може бути оскаржено в судовому порядку.

Рішення про видачу сертифіката виконавцю робіт, який був позбавлений його на підставі цього Закону, приймається Кваліфікаційною комісією в порядку, передбаченому для видачі сертифіката виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень.

Рішення про зупинення дії сертифіката виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень приймається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, у разі:

виявлення невідповідності кваліфікаційним або технологічним вимогам, встановленим для отримання сертифіката;

зазначення завідомо неправдивих даних, що призвело до викривлення інформації в Державному реєстрі виконавців робіт із здійснення агрохімічних обстежень.

Дія сертифіката поновлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері земельних відносин, у місячний строк після усунення особою наявних зауважень.

Здійснення агрохімічних обстежень, отримання агрохімічного паспорта, агрохімічного сертифіката особою, яка не отримала сертифіката виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень, яку позбавлено сертифіката або дія сертифіката якої зупинена, забороняється. Матеріали агрохімічних обстежень, які були складені такою особою, а також видані на підставі них агрохімічні паспорти, агрохімічні сертифікати є недійсними.

Притягнення осіб, винних у порушенні законодавства у сфері охорони земель та агрохімічних обстежень, до відповідальності, передбаченої законами України, не звільняє їх від обов'язку відшкодувати шкоду, заподіяну в результаті порушення цього законодавства.»;

15) у статті 51:

частину другу після слів «з власниками земельних ділянок» доповнити словами «(щодо земель приватної власності), або на виконання припису, клопотання органів виконавчої влади, які здійснюють контроль за використанням та охороною.»;

частину третю викласти в такій редакції:

«Підставою для винесення припису, клопотання є матеріали, складені за результатами здійснення державного контролю згідно з даними агрохімічних обстежень.»;

16) у статті 54:

у частині шостій слова «сільськогосподарського призначення» замінити словами «усіх категорій та форм власності, на землях сільськогосподарського призначення моніторинг ґрунтів здійснюється на постійній основі»;

частину сьому викласти у такій редакції:

«Моніторинг ґрунтів включає:
агрохімічне обстеження ґрунтів;
контроль змін якісного стану ґрунтів;
систематичні спостереження за станом ґрунтів на стаціонарних ділянках;
агрохімічну паспортизацію земель (для земель сільськогосподарського призначення) та агрохімічну сертифікацію земельних ділянок.»;

у частині восьмій слова «Агрохімічна паспортизації» замінити словами «Агрохімічне обстеження».

4. У Законі України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 39, ст. 350):

1) у статті 1:

абзац другий викласти в такій редакції:

«агрохімічна паспортизація земель – обов'язкове періодичне (систематичне) агрохімічне обстеження ґрунтів земель (полів) з видачею агрохімічного паспорта поля;»;

після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту «агрохімічна сертифікація земельних ділянок – добровільне агрохімічне обстеження ґрунтів земельних ділянок, а також агрохімічне обстеження ґрунтів земельних ділянок, що проводиться в процесі державного контролю за використанням та охороною земель (обов'язкова агрохімічна сертифікація);»;

у абзаці десятому сполучник і слово «а також» замінити сполучником «або», після слова «(обтяжень),» доповнити словами та знаком «а також незаконне розорювання пасовищ, сіножатей»;

у абзаці одинадцятому слова «затвердженою відповідно до законодавства проектною документацією» замінити словами «робочим проектом землеустрою»;

у абзаці дванадцятому слова «затвердженої документації із землеустрою» замінити словами «робочого проекту землеустрою»;

2) у статті 5:

частину третю викласти в такій редакції:

«Моніторинг родючості ґрунтів, проведення агрохімічних обстежень земель сільськогосподарського призначення забезпечує центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин.»;

3) у статті 6:

абзац другий пункту «а» частини першої після слів «права на землю,» доповнити словами та знаком «вимог законодавства України про охорону земель;»;

пункт «а» частини першої доповнити новими абзацами такого змісту:

«виконання вимог щодо збереження, відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості;

консервації деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель;

виконання умов і строків проведення рекультивації та консервації земель;»;

пункт «б» частини першої доповнити новим абзацом такого змісту:

«тимчасового припинення використання земельної ділянки та проведення обов'язкової рекультивації або консервації у випадку виявлення псування земель або їх тривалої деградації до завершення таких заходів;»;

4) у статті 8:

у абзаці п'ятому слова «агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення» замінити словами «агрохімічних обстежень»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

«розроблення і сприяння впровадженню механізму економічного та іншого стимулювання застосування ґрунтозахисних технологій та впровадження заходів з відновлення ґрунтів і відтворення їх родючості;»;

5) у статті 9:

у абзаці шостому частини четвертої слова «агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення» замінити словами «агрохімічних обстежень»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«Порядок здійснення державного контролю за використанням та охороною земель, дотриманням вимог законодавства України про охорону земель встановлюється цим Законом, Земельним кодексом України, Законом України «Про охорону земель», а при здійсненні державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності – також Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

З метою здійснення державного контролю за використанням та охороною земель уповноважені органи мають право здійснювати закупівлю послуг за бюджетні кошти з проведення топографо-геодезичних робіт, агрохімічних та інших ґрунтових обстежень, отримання даних дистанційного зондування Землі відповідно до вимог чинного законодавства.»;

б) у статті 10:

абзац третій частини першої після слів «у попередній стан,)» доповнити словами та знаком «у тому числі шляхом відновлення ґрунтів та відтворення їх родючості,»;

після абзацу третього частини першої доповнити новим абзацом такого змісту:

«давати обов'язкові для виконання приписи про зобов'язання проведення обов'язкової рекультивациі, обов'язкової консервації у випадках, установлених законом, за рахунок особи, яка вчинила відповідне правопорушення, з відшкодуванням завданих збитків;»;

у зв'язку з цим абзаци четвертий, п'ятий, шостий, сьомий, восьмий та дев'ятий вважати абзацами п'ятим, шостим, сьомим, восьмим, дев'ятим та десятим відповідно;

абзац восьмий після слів «законодавства України,» доповнити словами та знаками «використовувати в якості доказів матеріали топографічних зйомок та інженерно-геодезичних вишукувань, агрохімічних та інших ґрунтових обстежень, дані дистанційного зондування Землі та інші матеріали відповідно до закону;».

5. У Законі України «Про землеустрій» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 282):

1) у статті 36:

назву після слова «Грунтові» доповнити словом «агрохімічні»;

частину першу після слова «Грунтові» доповнити словом «агрохімічні»;

доповнити новою частиною такого змісту:

«Грунтові, агрохімічні обстеження здійснюються суб'єктами господарювання, які отримали сертифікат виконавця робіт із здійснення агрохімічних обстежень.»;

2) у статті 45:

частину п'яту доповнити новим пунктом «ж¹» такого змісту:

«ж¹) відомості про якісні характеристики угідь, заходи щодо охорони земель і ґрунтів;»;

частину п'яту доповнити новим пунктом «і¹» та такого змісту:

«і¹) перелік обмежень у використанні земельної ділянки.»;

3) у статті 54:

пункт «г» частини четвертої після слова «грунтових» доповнити словом «агрохімічних»;

частину четверту доповнити новим пунктом «е¹» такого змісту:

«е¹) відомості про якісні характеристики угідь, заходи щодо охорони земель і ґрунтів;»;

частину четверту доповнити новим пунктом «ж¹» такого змісту:

«ж¹) перелік обмежень у використанні земельної ділянки;»;

6. У Законі України «Про Державний земельний кадастр» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 8, ст. 61):

1) у статті 13:

частину першу доповнити пунктом «з» такого змісту:

«з) відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів.»;

2) у статті 15:

частину першу після абзацу чотирнадцятого доповнити новим абзацом такого змісту:

«відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів»;

3) у статті 21:

після частини одинадцятої доповнити новою частиною в такій редакції:

«Відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів (освоєння земель для сільськогосподарських і лісогосподарських потреб; поліпшення сільськогосподарських і лісогосподарських угідь; рекультивація порушених земель, консервація деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель тощо) вносяться до Державного земельного кадастру на підставі схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, робочих проектів землеустрою.»;

у зв'язку з цим частини дванадцяту, тринадцяту, чотирнадцяту, п'ятнадцяту, шістнадцяту, сімнадцяту, вісімнадцяту, дев'ятнадцяту та двадцяту вважати частинами тринадцятою, чотирнадцятою, п'ятнадцятою, шістнадцятою, сімнадцятою, вісімнадцятою, дев'ятнадцятою, двадцятою та двадцять першою відповідно;

4) у статті 25:

частину першу доповнити новим пунктом «й» такого змісту:

«й) відомості про заходи щодо охорони земель і ґрунтів.»;

5) у статті 26:

абзац перший частини четвертої після слів «за фактичним використанням земельної ділянки»)» доповнити словами та знаком «, заходи щодо охорони земель і ґрунтів»;

6) у статті 32:

назву після слів «межі адміністративно-територіальних одиниць,» доповнити словами та знаком «заходи щодо охорони земель і ґрунтів,»;

абзац перший частини першої після слів «межі адміністративно-територіальних одиниць,» доповнити словами та знаком «заходи щодо охорони земель і ґрунтів,»;

частину четверту після слів «межі адміністративно-територіальних одиниць,» доповнити словами та знаком «заходи щодо охорони земель і ґрунтів,».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через 60 днів з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня опублікування цього Закону:

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

**Голова Верховної Ради
України**

Р. Стефанчук